

CHANQ VA OYOQ SOHASI YUMSHOQ TO‘QIMALARI O‘SMASIDA UTT DIAGNOSTIKASINING ROLI

Magistr J. B. Nazarbayev

T.F.N. Professor Y.M. Xojibekova
Toshkent Tibbiyot Akademiyasi, O’zbekiston

Annotatsiya:

Ushbu maqolada chanoq va oyoq sohasi yumshoq to‘qimalari o‘smasida UTT diagnostikasining roli yoritib berilgan.

Kalit so’zlar: chanoq va oyoq sohasi, yumshoq to’qima, o’sma, UTT.

Dolzarbliyi: Ultratovush tekshiruvi keng tarqalgan va MRT yoki KT skanerlari kabi boshqa tasvirlash usullariga nisbatan ancha arzon. [3] UTT yumshoq to‘qimalar tuzilmalarini darhol vizualizatsiya qilish imkonini beradi, bu esa o‘sma xususiyatlarini dinamik baholash imkonini yaratadi. [4] UTT ionlashtiruvchi nurlanishni o‘z ichiga olmaydi, bu uni takroriy tekshiruvlar yoki homilador ayollar va bolalar kabi zaif aholi uchun xavfsiz usul hisoblanadi. [2] UTT ko‘pincha yumshoq to‘qimalar hosilalarini baholashda keng tarqalganligi va kista va qattiq o‘smalarni farqlash qobiliyati tufayli birinchi darajali tasvirlash usuli sifatida qo‘llaniladi. [5] Biopsiya yoki aspiratsiya kabi aralashuvlar paytida UTT namuna olish yoki davolash uchun o‘smalarni aniq nishonga olishga yordam beradi. [1] Jarrohlik rezektsiyasi yoki kimyoterapiya yoki radioterapiya kabi jarrohlik bo‘lmagan muolajalardan so‘ng o‘simta hajmi, qon tomir bilan taminlanganligi yoki morfologiyasidagi o‘zgarishlarni baholash uchun ketma-ket ultratovush tekshiruvi o‘tkazilishi mumkin.

Maqsad: Yumshoq to‘qima o‘smalari nur diagnostikasini eng samarali usullarini aniqlash va amaliyotga tadbiq etish.

Material va uslublar: 2019-2023- yillarda RIOATM da chanoq va oyoq sohasida yumshoq to‘qima o‘smasi diagnozi bilan davolangan 64 ta bemorda retrospektiv tadqiqot o‘tkazildi. Bu tadqiqot uchun olingan bemorlarning yoshi 22-71 (o‘rtach 44.87) ni tashkil qiladi. Bemorlarning 31 tasi(48.43%) ayollar 33 tasi (51.56%) erkaklardan iborat.

Izlanishdan olingan natijalar va ularning taxlili: Tanlab olingan bemorlardan 20 (31.25%) tasida yaxshi sifatlari 44(68.75%) tasida yomon sifatlari o’sma ekanligi aniqlangan. Bemorlarda 2 ta Fibrolipoma, 2 ta Miksoma, 5 ta Limfangioma, 1 ta neyrofibromatoz, 1 ta mezenxioma, 1 ta gemangioma 1 ta sinavioma, 1 ta limfangioendotelyoma, 2 ta Lipoma, 1 ta ateroma, 1 ta angiofibroma, 2 ta desmoid hosila. Yomon sifatlari Yumaloq xujayrali sarkoma 5 ta,liposarkoma

4 ta, Fibrosarkoma 16 ta, Sinovial sarkoma 6 ta, Rabdomiosarkoma 4 ta, Angiosarkoma 2 ta, Miksosarkoma 3 ta, Polimorf hujayrali sarkoma 3 ta, Xavfli fibroz gistositoma 1 ta o'smalar aniqlangan. Bu hosilalarni UTT asosida qo'yilgan dastlabki tashxisi yomon sifatli o'smalarda 33 tasida(75%) aniqlik bilan yaxshi sifatli hosilalarda 14 ta (70%) aniqlik bilan histologik tekshiruv bilan tasdiqlangan. Ilmiy izlanishlarimizdan shuni xulosa qilishimiz mumkinki. UTT yumshoq to'qima hosilalarini aniqlashda yuqori aniqlikka va samaraga ega qulay usul.

Xulosalar: Yumshoq to'qima o'smalarining diagnostikasida MRT va KT bir qancha noqulayliklarga ega qimmat tekshiruvlar hisoblanadi. Bizning o'tkazgan tadqiqotimiz shuni ko'rsatdiki UTT ham arzon ham tez va bir qancha qulay bo'lishi bilan birga yuqori aniqlikka ega.

Adabiyotlar:

1. Kerbel RS O'simta angiogenezi. N. Engl. J. Med. 2008; 358 :2039–2049. doi: 10.1056/NEJMra0706596. [PMC bepul maqola] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
2. Palmieri VO, Santovito D, Marano G va boshqalar. Gepatotsellyulyar karsinoma tashxisida kontrastli ultratovush tekshiruvi . Radiol Med 2015; 120 :627–33. [PubMed] [Google Scholar]
3. Narici MV, Roi GS, Landoni L. Yadro magnit-rezonans tomografiyasini bilan aniqlangan tiz cho'zuvchi va fleksor mushaklarining kuchi va kesma maydoni . Eur J Appl Physiol Occup Physiol 57 : 39-44, 1988. doi: 10.1007/BF00691235. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
4. Tearney GJ, Brezinski ME, Bouma BE, Boppart SA, Pitriss C, Janubiy JF, Fujimoto JG. Optik kogerent tomografiya bilan *in vivo endoskopik optik biopsiya*. Fan. 1997 yil; 276 :2037–2039. [PubMed] [Google Scholar]
5. Standish RA, Cholongitas E, Dhillon A, Burroughs AK, Dhillon AP. Jigar fibrozini histopatologik baholashni baholash. Ichak. 2006; 55 :569–578. doi: 10.1136/gut.2005.084475. [PMC bepul maqola] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]